

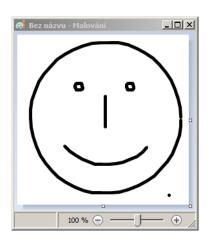

Mikrokontroléry a embedded systémy – cvičení

USB myš standardu HID

Zadání

- Vytvořte projekt s podporou full-speed USB device třídy HID, integrujte příslušný middleware. Ověřte korektní enumeraci a nasimulujte pohyb myši po stisku tlačítka na vývojové desce.
- Pro pohyb myši vytvořte funkci step(int x, int y, bool btn), která má jako parametry skoky v obou osách a vlajku, zda je stisknuto levé tlačítko. Dále vytvořte funkci circle(int radius), která pomocí myši vykreslí kružnici. S použitím uvedených funkcí vykreslete po stisku tlačítka kružnici, použijte program Malování.
- Program rozšiřte tak, aby místo prosté kružnice vykreslil "smajlíka", viz obrázek.
- Extra úkol: Změňte HID zařízení myš na HID složené zařízení myš s klávesnicí. Po stisku tlačítka pošlete sekvenci, která spustí Malování (Win+R, mspaint, Enter), myš nastaví do výchozí polohy a poté vykreslí "smajlíka".

2 Návod

- Smyslem zavedení tříd USB zařízení bylo zjednodušit a unifikovat ovladače pro různé periferie. Třída HID (Human Interface Device) jsou zařízení, která zpracovávají signály od velmi pomalé periferie, která se nazývá člověk. Patří sem klávesnice, myši, různé herní ovladače atd.
- Zařízení třídy HID používají kromě řídícího kanálu další kanál typu Interrupt IN (směr je vždy určován vzhledem k řadiči sběrnice). Od verze USB 1.11 je možné ještě používat kanál Interrupt OUT.
- Předpokládá se přenos malého objemu dat, ale s vysokou prioritou. Ovladače HID jsou prakticky od počátku součástí všech operačních systémů. Navíc je možné využít tyto ovladače pro komunikaci v rámci libovolné aplikace (velmi podobným stylem jako sériový kanál např. ve Windows). Typické jsou aplikace, kde zařízení občas komunikuje s počítačem (např. USB teploměr, hodiny DCF atd.). Z důvodu omezení kapacity pro přenosy typu interrupt je tato třída nevhodná např. pro periferní úložná zařízení nebo multimediální data (k tomu jsou určeny třídy Mass Storage, Audio a další).
- Paket ("report") pro dále popisovanou HID myš má délku 4B. Tři spodní bity prvního bajtu jsou definovány pro tlačítka. Zbylých 5 bitů je výplň. Další dva bajty jsou posun ve směru X a Y ve formátu znaménkového 8b čísla, tj. posun je možný v kladném i záporném směru. Hodnota 0 v poli X nebo Y znamená, že v tomto směru není pohyb. Poslední bajt určuje posun scrollovacím kolečkem.

2.1 **USB HID myš**

- Vytvořte si pracovní kopii svého repozitáře z Githubu (Git Clone), příp. aktualizujte repozitář (Git Pull).
- Založte nový projekt přes File / New / STM32 Project / Board Selector / NUCLEO-F429ZI. Budeme využívat HAL knihovny, proto ponechte Targeted Project Type na STM32Cube. Potvrďte inicializaci všech periferií do výchozího nastavení.
- Je vhodné deaktivovat nepoužívané periferie, zejména vypnout ETH (Mode: Disable), aby projekt pro začátek nebyl zbytečně komplikovaný.

Mikrokontroléry a embedded systémy - cvičení

- Pinout: režim USB_OTG_FS je nastavený na Device only, v MiddleWares USB_DEVICE nastavte třídu Human Interface Device Class (HID)
- Veškerý kód se vkládá do bloků označených USER CODE.
- Je třeba inkludovat "usbd_hid.h" (USER CODE Includes).
- Dále potřebujeme přístup ke struktuře hUsbDeviceFS, která je definovaná v usb_device.c:

```
extern USBD_HandleTypeDef hUsbDeviceFS;
```

Odeslání jednoho reportu (tj. kroku) myši provede následující kód:

```
uint8_t buff[4];
buff[0] = 0x01; // stiskni leve tlacitko
buff[1] = (int8_t)(10); // posun X +10
buff[2] = (int8_t)(-3); // posun Y -3
buff[3] = 0; // bez scrollu
USBD_HID_SendReport(&hUsbDeviceFS, buff, sizeof(buff));
HAL_Delay(USBD_HID_GetPollingInterval(&hUsbDeviceFS));
```

- Pauza je za odeslání zařazena proto, aby bylo zaručeno odebrání reportu počítačem, který se na nové reporty dotazuje v definovaném intervalu.
- Implementujte funkce dle požadavků zadání. Pro vykreslování kružnice můžete použít goniometrické funkce sin() a cos(), které jsou součástí matematické knihovny. Pro její použití je třeba inkludovat <math.h>. V linkeru je defaultně aktivní (Tool Settings MCU GCC linker Libraries Use C math library).
- Jednou z variant, jak vykreslit kružnici, je převod z polárních souřadnic. Budeme krokovat úhel φ při zadaném konstantním průměru r v parametrické rovnici:

```
x = r \cos \varphi
y = r \sin \varphi
```

- Vypočtené float hodnoty *x* a *y* porovnáme s předchozími int hodnotami *sx* a *sy*, vypočteme celočíselnou diferenci, která bude představovat parametry pro funkci step() a zároveň korekci hodnot *sx* a *sy*. Při krokování φ mezi 0 a 2π (vhodné množství kroků je cca 50) lze takto získat úplnou kružnici.
- V případě použití typu bool je třeba inkludovat hlavičkový soubor <stdbool.h>.

2.2 Vykreslení "smajlíka"

- "Smajlík" se sklává z hlavní kružnice, dvou malých kružnic (oči), čáry (nos) a oblouku (ústa). Pro implementaci oblouku lze vhodně upravit funkci vykreslení kružnice.
- Vlivem interpretace HID myši operačním systémem je závislost skoku kurzoru na předaných hodnotách v reportu nelineární (rychlejší pohyb myší skočí o více pixelů než odpovídající pomalejší pohyb).
- Na závěr proveďte commit pracovní kopie do Gitu, uložte repozitář pomocí Git Push.

Mikrokontroléry a embedded systémy – cvičení

2.3 Složené HID zařízení myš s klávesnicí (bonus)

 Je třeba použít složený deskriptor reportu pro kombinaci klávesnice a myši (editace middlewaru), čerpáno z http://stm32f4-discovery.net/2014/09/library-34-stm32f4-usb-hid-device/

```
_ALIGN_BEGIN static uint8_t HID_MOUSE_ReportDesc[HID_MOUSE_REPORT_DESC_SIZE] ___ALIGN_END =
    0x05, 0x01,
0x09, 0x06,
                                                                  // USAGE_PAGE (Generic Desktop)
// USAGE (Keyboard)
    0xa1, 0x01,
0x85, 0x01,
                                                                   // COLLECTION (Application)
// REPORT_ID (1)
    0x05, 0x07,
0x19, 0xe0,
                                                                            USAGE PAGE (Keyboard)
USAGE_MINIMUM (Keyboard LeftControl)
USAGE_MAXIMUM (Keyboard Right GUI)
    0x29, 0xe7,
                                                                            LOGICAL MINIMUM (0)
LOGICAL MAXIMUM (1)
     0x25, 0x01,
    0x75, 0x01,
0x95, 0x08,
                                                                            REPORT_SIZE (1)
REPORT_COUNT (8)
INPUT (Data, Var, Abs)
    0x81, 0x02,
                                                                           INPUT (DATA, VAIT, ADS)
REPORT_COUNT (1)
REPORT_SIZE (8)
INPUT (Cnst, Var, Abs)
REPORT_COUNT (6)
REPORT_SIZE (8)
LOGICAL MINIMUM (0)
LOGICAL MAXIMUM (101
    0x75.0x08.
    0x81, 0x03,
0x95, 0x06,
    0x75, 0x08,
0x15, 0x00,
                                                                            LOGICAL MAXIMUM (101)
USAGE PAGE (Keyboard)
USAGE MINIMUM (Reserved (no event indicated))
USAGE MAXIMUM (Keyboard Application)
INPUT (Data, Ary, Abs)
    0x25, 0x65,
0x05, 0x07,
    0x19, 0x00,
    0x29, 0x65
     0x81, 0x00,
                                                                   // END_COLLECTION
    0xc0.
       /* 54 */
    0x05, 0x01,
0x09, 0x02,
                                                                  // USAGE_PAGE (Generic Desktop)
// USAGE (Mouse)
    0xa1, 0x01,
0x09, 0x01,
                                                                  // COLLECTION (Application)
// USAGE (Pointer)
    0xa1, 0x00,
                                                                            COLLECTION (Physical)
                                                                               OLLECTION (PHYSICAI)
REPORT_ID (2)
USAGE_PAGE (Button)
USAGE_MINIMUM (Button 1)
USAGE_MAXIMUM (Button 3)
    0x05, 0x09,
    0x19, 0x01,
    0x29, 0x03,
                                                                               USAGE_MAXIMOM (BUTTO
LOGICAL_MINIMUM (0)
LOGICAL_MAXIMUM (1)
REPORT_COUNT (3)
REPORT_SIZE (1)
INPUT (Data, Var, Abs)
    0x15, 0x00,
0x25, 0x01,
    0x95, 0x03
                0x01,
    0x81, 0x02,
                                                                               REPORT_COUNT (1)
REPORT_SIZE (5)
    0x95, 0x01
    0x81, 0x03,
                                                                                INPUT (Cnst. Var. Abs)
                                                                                USAGE_PAGE (Generic Desktop)
                                                                               USAGE (X)
USAGE (Y)
USAGE (Wheel)
    0x09, 0x30,
     0x09, 0x31
    0x09, 0x38,
                                                                               USAGE (WHEEL)
LOGICAL_MINIMUM (-127)
LOGICAL_MAXIMUM (127)
REPORT_SIZE (8)
REPORT_COUNT (3)
INPUT (Data, Var, Rel)
    0x15, 0x81,
0x25, 0x7f,
    0x75, 0x08,
    0x81, 0x06
     0xc0,
                                                                   // END_COLLECTI
// END COLLECTION
     0xc0
```

- Změnit HID_MOUSE_REPORT_DESC_SIZE na novou délku 101.
- Konfigurační deskriptor USBD_HID_CfgFSDesc: změnit blnterfaceSubClass na 0, nInterfaceProtocol na 0.
- Report posílaný v step() rozšířit o první bajt, který nese ID reportu, pro myš 0x02.
- Zvýšit čekání na minimálně dvojnásobek polling intervalu (čtou se nyní dva reporty).
- Report klávesnice je dlouhý 9 bajtů: ID reportu (klávesnice 0x01), ovládací klávesy (0x01 L_CTRL, 0x02 L_SHIFT, 0x04 L_ALT, 0x08 L_WIN, 0x10 R_CTRL, 0x20 R_SHIFT, 0x40 R_ALT, 0x80 R_WIN), padding (vždy 0x00), šest scankódů stisknutých kláves.
- Report je třeba poslat jednou při stisku klávesy a podruhé při jejím uvolnění. Je vhodné zvýšit pauzu po odeslání reportu na několikanásobek polling intervalu.
- Scankódy kláves naleznete např. na https://deskthority.net/wiki/Scancode (sloupec PC/MS Windows).

